

Oslo, 21. juni 2017

Til: Justis- og beredskapsdepartementet
Pb 8005 Dep
0030 Oslo
postmottak@jd.dep.no

Statlig reguleringsplan med konsekvensutredning for Politiets nasjonale beredskapssenter på Taraldrud, Ski kommune - Høringsuttalelse fra Østmarkas Venner

Sammendrag

Det planlagte beredskapssenteret vil føre til at Østmarkas brukere blir plaget av støy fra helikopterflyving, og at nærfriluftsområder, inkludert verneområdet Spinneren og DNT-hytta Dølerud, blir forringet. Det samme kan gjelde en framtidig nasjonalpark. Planforslaget mangler helt vurderinger av hvordan støy vil påvirke Østmarkas brukere og særlig bruken av verneområdene.

Østmarkas Venner mener at det må utarbeides og legges fram nye støysonekart for alle støykilder i henhold til kommuneplanenes støygrenser. Det må også utarbeides en vurdering av (maksimalt) støynivå fra helikopteraktiviteter i friluftsområdene, i Østmarka generelt, og særlig for verneområdene og DNT-hytta Dølerud.

Det må videre legges føringer i planbestemmelsene på bruk av inn- og utflygingstraseer utenom utrykninger.

Østmarkas Venner er enig med Oppegård kommune og Østfold fylkeskommune i forslaget om å flytte helikopterdelene av politiets nasjonale beredskapssenter til Rygge flystasjon, og kun etablere en enkel landingsplass for helikopter på Taraldrud.

Østmarkas Venner krever at skyting primært skal foregå i fjellhall og ikke under åpen himmel. Støyende aktiviteter må forbys i helger og i høytidene da det er ekstra mange mennesker i Marka.

Om Østmarkas Venner

Østmarkas Venner (ØV) med sine drøyt 4000 medlemmer har som formål å bidra til å bevare Østmarka som natur- og friluftslivsområde for dagens og kommende generasjoner. ØV skal blant annet arbeide for å bevare markagrensa og ta vare på Markas innhold, ved å hindre tekniske inngrep som forringer Østmarka som naturområde. Vi arbeider også for å sikre det enkle friluftslivet og unngå motorisert og støyende aktivitet i Marka. På grunn av vårt arbeidsområde er det kun den delen av planen som påvirker Østmarka som vi uttaler oss om.

Vi viser til offentlig ettersyn av Statlig reguleringsplan med konsekvensutredning for Politiets nasjonale beredskapssenter på Taraldrud, Ski kommune med høringsfrist 22. juni 2017.

Om Østmarkas betydning for stillhet og ro

Til tross for at vi i 2009 fikk en bedre sikring av Osloomarka gjennom markaloven, opplever vi til stadighet nye tiltak som forringer områdetets kvaliteter, det være seg nye former for friluftsliv, anleggelse av større idrettsanlegg innenfor markagrensa, eller støy. På store utfartsdager kan det dreie seg om over 100 000 mennesker som bruker Osloomarka. Vi anser i dag behovet for stillhet og ro som en svært viktig faktor for turgåere som søker ut i skogen og brukerundersøkelser viser at nærmere 90 prosent av de som bruker Marka er opptatt av å oppleve stillhet og ro.

Vår erfaring er at nærskogene eller «hundremeterskogene» nær boligområder er særdeles viktige, særlig for barn og eldre som har en noe begrenset rekkevidde når de bruker Marka. Dette er en viktig føring også ved forvaltningen av Oslo kommunes skoger.

Vi opplever i dag et økende problem med støy i Østmarka, særlig etter at Oslo Lufthavn ble etablert på Gardermoen i 1998. Svært ofte, og i økende grad, brukes Østmarka som innflygingstrasé til Gardermoen. Problemet er størst nord i Østmarka. Vi erkjenner den vanskelige avveiningen det alltid vil være mellom å legge støyende virksomheter til boligområder eller over friluftslivsområder. Dog er det viktig alltid å søke å redusere støyen mest mulig, både i tid og i rom.

Generelt om planen

Vi vil innledningsvis berømme en grundig og godt illustrert utredning om konsekvensene ved anleggelse av beredskapssenteret. Men den har også flere mangler, som påpekt av blant andre Oppegård kommune. Vi anser risikoen for støy for boligområder og svært viktige friluftslivsområder som den viktigste innvendingen mot plasseringen. Taraldrud ligger riktignok tett inntil en støyende motorvei, men også nært inntil et viktig friluftsområde for befolkningen i Ski og Oppegård, og det er ikke langt til skoler og bebyggelse i vest. Dessuten vil helikoptertrafikken og støy fra skyting påvirke Østmarka, som kanskje er landets aller viktigste friluftslivsområde – tatt i betraktning den sentrale beliggenheten og den intense bruken. Vi vil i det etterfølgende konsentrere oss om beredskapssentrets virking på Østmarka.

Støy fra helikoptertrafikk i Østmarka

Vår største bekymring er støyen fra helikoptertrafikken som er beskrevet i utredningen. Her sies det at man bevisst velger inn- og utflyging over friluftslivsområder, som derved vil oppfattes som påtrengende (s. 81). Helikopterstøy bærer svært langt og vil merkes godt over Østmarkas sørlige deler. I tillegg vil Oslos planlagte boligområde Gjersrud/Stensrud ligge under innflygingstraseen.

Inn- og utflygningstrasé Nord B, som går mellom Stensrudtjern og Sværsvann, vil etter vårt syn berøre deler av Østmarka sterkt og mellom 55-60 prosent av landinger og avganger er

planlagt via bane Nord B. Totalt vil 53 prosent av trafikken foregå på dagtid 07-19 hele uka, men også i helgene, dvs. i det tidsrommet folk bruker Østmarka mest. I følge SINTEFs rapport vil deler av Marka nordøst for planområdet få et støynivå som overstiger den anbefalte grenseverdien for nærfriluftslivsområder på $L_{den} = 40$ dB. Rapporten konstaterer at som en konsekvens av tiltaket vil disse områdene ikke kunne kvalifisere som et stille naturområde.

Selv om Østmarka helt er utelatt fra kartet og utredningen, viser støylinjene at denne støysonen vil strekke seg langt inn i sørvestre del av Østmarka og over det nylig vernede friluftslivsområdet Spinneren. Det er her DNT-hytta Dølerud, som primært brukes av barnefamilier, befinner seg. Et av kriteriene for vern av områder etter § 11 i markaloven er å bevare områder hvor det hersker stillhet og ro. Vi reagerer sterkt på at støyutredningen ikke viser kart eller konsekvensvurderinger av områdene i Østmarka og da særlig verneområdet. Vi mener at helikopterstøyen også kan komme til å påvirke den planlagte Østmarka nasjonalpark som nærmest vil grense inntil Spinneren verneområde.

Planforslaget vil føre til at Østmarkas brukere blir plaget av støy fra helikopterflyging og at nærfriluftsområder inkludert verneområdet Spinneren og DNT-hytta Dølerud blir forringet. Det samme kan gjelde en framtidig nasjonalpark. Planforslaget mangler imidlertid helt vurderinger av hvordan støy vil påvirke Østmarkas brukere og særlig bruken av verneområdene.

Østmarkas Venner ber om at:

- Det må utarbeides og legges fram nye støysonekart for alle støykilder i henhold til kommuneplanenes støygrenser
- Det må utarbeides en vurdering av (maksimalt) støynivå fra helikopter i friluftsområdene i Østmarka og særlig verneområdene og DNT-hytta
- Det må legges føringer i planbestemmelsene på bruk av inn- og utflygingstraseer utenom utrykninger

Vi forventer at støyende aktiviteter blir redusert til et minimum og da særlig helikoptertrafikken og øvelser knyttet til helikopter som enkelt bør kunne legges til andre, mindre befolkningstette områder. ØV er derfor enig med Oppegård kommune og Østfold fylkeskommune om å flytte helikopterdelene av politiets nasjonale beredskapssenter til Rygge flystasjon, og kun etablere en enkel landingsplass for helikopter på Taraldrud.

Støy fra skyting med mer

Planen beskriver at det er planlagt mye aktiviteter, som skyting og bruk av eksplosjoner og bomber, som fører til mye og svært plagsom støy. Samtidig er det mye som tyder på at det er stor usikkerhet rundt de framlagte støysonene i planforslaget. Sprengningsstøy og bruk av flashbangs/øvelsesgranater mangler egnede støygrenser og beregningsmetoder, og støyen fra aktiviteten vil ikke dempes i nevneverdig grad av vuller, konstruksjoner eller bygninger. Grenseverdiene for støy er svært subjektive, og svært mange mennesker vil oppleve støy også utenfor gul sone generende.

Etter vårt syn er det eneste holdbare å anlegge skytebaner i fjellhall for eksempel på Åsland. Øvrige planlagte skyteanlegg utendørs må også bygges inn for å skjerme mot støy.

Østmarka Venner krever at:

- Skyting primært skal foregå i fjellhall og ikke under åpen himmel.
- Støyende aktiviteter forbys i helger og i høytidene da det er ekstra mange mennesker i Marka.

Vi forventer at hensynet til Østmarkas mange brukere blir hensyntatt i det videre planarbeidet.

Med vennlig hilsen

Helga Gunnarsdóttir (elektronisk signert)
Styreleder

Johan Ellingsen (elektronisk signert)
Styremedlem

Kopi:

DNT Oslo og omegn
Naturvernforbundet i Oslo og Akershus
Forum for natur og friluftsliv i Akershus
OOF
Byrådssekretær i Oslo Daniel Rees
Fylkesmannen i Oslo og Akershus